

Bryssel 22.5.2017
COM(2017) 516 final

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

**Unkarin vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta
sekä samassa yhteydessä annettu Unkarin vuoden 2017 lähentymisohjelmaa koskeva
neuvoston lausunto**

Suositus

NEUVOSTON SUOSITUS

Unkarin vuoden 2017 kansallisesta uudistusohjelmasta

sekä samassa yhteydessä annettu Unkarin vuoden 2017 lähentymisohjelmaa koskeva neuvoston lausunto

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon julkisyhteisöjen rahoitusaseman valvonnan sekä talouspolitiikan valvonnan ja yhteensovittamisen tehostamisesta 7 päivänä heinäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97¹ ja erityisesti sen 9 artiklan 2 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission suosituksen²,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin päätöslauselmat³,

ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston päätelmät,

ottaa huomioon työllisyyskomitean lausunnon,

ottaa huomioon talous- ja rahoituskomitean lausunnon,

ottaa huomioon sosiaalisen suojelun komitean lausunnon,

ottaa huomioon talouspoliittisen komitean lausunnon,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 vuotuisen kasvuselvityksen⁴, mikä aloitti vuoden 2017 talouspolitiikan eurooppalaisen ohjausjakson. Eurooppa-neuvosto vahvisti vuotuisen kasvuselvityksen ensisijaiset tavoitteet 9 ja 10 päivänä maaliskuuta 2017. Komissio hyväksyi 16 päivänä marraskuuta 2016 asetuksen (EU) N:o 1176/2011 perusteella varoituskonkreettisia koskevan kertomuksen⁵, jossa se katsoi, että Unkari ei kuulu niihin jäsenvaltioihin, joista laadittaisiin perusteellinen tarkastelu.
- (2) Unkaria koskeva vuoden 2017 maaraportti⁶ julkaistiin 22 päivänä helmikuuta 2017. Siinä arvioitiin Unkarin edistymistä neuvoston 12 päivänä heinäkuuta 2016 hyväksymien maakohtaisten suositusten noudattamisessa, aiempina vuosina

---

¹ EYVL L 209, 2.8.1997, s. 1.

² COM(2017) 516 final.

³ P8_TA(2017)0038, P8_TA(2017)0039 ja P8_TA(2017)0040.

⁴ COM(2016) 725 final.

⁵ COM(2016) 728 final.

⁶ SWD(2017) 82 final/2.

annettujen suositusten noudattamisessa ja kansallisten Eurooppa 2020 -tavoitteidensa saavuttamisessa.

- (3) Unkari toimitti vuoden 2017 kansallisen uudistusohjelmansa ja vuoden 2017 lähentymisohjelmansa 2 päivänä toukokuuta 2017. Ohjelmat on arvioitu samaan aikaan, jotta niiden keskinäiset yhteydet on voitu ottaa huomioon.
- (4) Kauden 2014–2020 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) ohjelmasuunnittelussa on otettu huomioon asiaankuuluvat maakohtaiset suositukset. Kuten ERI-rahastoja koskevassa lainsäädännössä⁷ säädetään, komissio voi pyytää jäsenvaltiota tarkastelemaan uudelleen asiaankuuluvia ERI-rahastoja koskevia ohjelmiaan ja esittämään niihin muutoksia, kun tämä on tarpeen asiaankuuluvien neuvoston suositusten täytäntöönpanon tukemiseksi. Komissio on antanut tarkempia ohjeita kyseisten sääntöjen soveltamisesta⁸.
- (5) Unkariin sovelletaan vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osiota ja velkasääntöä. Hallitus suunnittelee vuoden 2017 lähentymisohjelmassa alijäämän heikentämistä 1,8 prosentista vuonna 2016 2,4 prosenttiin vuosina 2017 ja 2018 ja sen jälkeen sen asteittaista parantamista niin, että se olisi 1,2 prosenttia suhteessa BKT:hen viimeistään vuonna 2021. Julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteena oleva 1,7 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen vuoteen 2016 saakka ja 1,5 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen vuodesta 2017 alkaen on tarkoitus saavuttaa viimeistään vuonna 2020. Uudelleenlasketun⁹ rakenteellisen rahoitusaseman perusteella julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta ei kuitenkaan saavuteta ohjelmakaudella. Lähentymisohjelman mukaan julkisen talouden velan suhteessa BKT:hen ennakoidaan supistuvan vähitellen lähelle 61:tä prosenttia vuoden 2021 loppuun mennessä. Julkisen talouden kehitysarvioiden perustana oleva makrotalouden skenaario on suotuisa, mikä vaarantaa alijäämätavoitteiden saavuttamisen.
- (6) Vuoden 2017 lähentymisohjelma viittaa siihen, että vuosien 2016 ja 2017 poikkeuksellisen pakolaisvirran ja turvatoimien vaikutus julkiseen talouteen on merkittävä. Lähentymisohjelmassa annetaan riittävä näyttö näiden julkisen talouden lisäkustannusten laajuudesta ja luonteesta. Komission mukaan hyväksyttävät lisämenot olivat vuonna 2015 poikkeuksellisen pakolaisvirran osalta 0,04 prosenttia suhteessa BKT:hen, ja vuonna 2016 tällaisia pakolaisvirroista johtuvia hyväksyttäviä lisämenoja ei ollut lainkaan. Turvatoimiin liittyvät hyväksyttävät lisämenot olivat 0,04 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2016. Vuonna 2017 ei ole odotettavissa poikkeuksellisesta pakolaisvirrasta aiheutuvaa menojen kasvua, kun taas turvatoimien vaikutus julkiseen talouteen on nykyarvion mukaan 0,14 prosenttia suhteessa BKT:hen. Asetuksen (EY) N:o 1466/97 5 artiklan 1 kohdan ja 6 artiklan 3 kohdan säännöksissä otetaan huomioon tällaiset lisämenot, sillä pakolaisvirta samoin kuin vakava terroriuhka ovat epätavallisia tapahtumia, joiden vaikutus Unkarin julkiseen talouteen on merkittävä, eikä kestävyys vaarannu, jos tilapäinen

⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 1303/2013, annettu 17 päivänä joulukuuta 2013, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta (EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320), 23 artikla.

⁸ COM(2014) 494 final.

⁹ Rakenteellinen rahoitusasema sellaisena kuin komissio on sen laskenut uudelleen lähentymisohjelman tietojen perusteella ja yhteistä menetelmää noudattaen.

poikkeaminen julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitteeseen tähtäävältä sopeuttamisuralta sallitaan. Vaadittua sopeutusta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta vuodeksi 2016 on siksi pienennetty turvatoimiin liittyvien lisäkustannusten huomioon ottamiseksi. Vuoden 2017 osalta tehdään keväällä 2018 Unkarin viranomaisten toimittamien havaittujen tietojen perusteella lopullinen arviointi hyväksyttävine määrineen.

- (7) Neuvosto suositti 12 päivänä heinäkuuta 2016, että Unkari sopeuttaa julkista taloutta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta 0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2017. Komission kevään 2017 talousennusteen mukaan on vaarana, että tästä vaatimuksesta poiketaan merkittävästi vuonna 2017.
- (8) Julkisen talouden tilanteen ja erityisesti velkatason perusteella Unkarin odotetaan vuonna 2018 jatkavan sopeutusta kohti julkisen talouden keskipitkän aikavälin tavoitetta, joka on 1,5 prosentin rakenteellinen alijäämä suhteessa BKT:hen. Vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisen yhteisesti sovitun matriisin mukainen sopeutus tarkoittaa vaatimusta, jonka mukaan nettomääräisten julkisten perusmenojen nimellinen kasvu¹⁰ ei ole yli 2,8 prosenttia vuonna 2018. Tällöin rakenteellinen sopeutus olisi 1,0 prosenttia suhteessa BKT:hen. Jos politiikat säilyvät muuttumattomina, on vaarana, että tästä vaatimuksesta poiketaan merkittävästi vuonna 2018. Samalla Unkarin ennustetaan noudattavan velkasääntöä vuosina 2017 ja 2018. Kaiken kaikkiaan neuvosto katsoo, että vuodesta 2017 alkaen on toteutettava lisätoimenpiteitä, jotta vakaus- ja kasvusopimuksen vaatimuksia voidaan noudattaa. Kuten asetuksessa (EY) N:o 1466/97 säädetään, talousarviosuunnitelmien ja julkisen talouden toteutuman arvioinnin olisi kuitenkin perustuttava jäsenvaltion rahoitusasemaan siten, että otetaan huomioon suhdanteet. Kuten näihin maakohtaisiin suosituksiin liittyvässä komission tiedonannossa todetaan, julkisen talouden vuoden 2018 toteutuman arvioinnissa on otettava asianmukaisella tavalla huomioon, että tavoitteena on saavuttaa sellainen finanssipolitiikan viritys, joka osaltaan sekä vahvistaa talouden elpymistä että varmistaa Unkarin julkisen talouden kestävyuden. Tämän vuoksi komissio aikoo hyödyntää sovellettavaa harkintavaltaa Unkarin suhdannetilanteen huomioon ottaen.
- (9) Unkarin kilpailukykyä ja potentiaalista kasvua hillitsevät vähäiset yksityiset investoinnit ja alhainen tuottavuus. Liiketoimintaympäristöön ja yritysten investointeihin vaikuttavat haitallisesti erityisesti heikkoudet, jotka liittyvät instituutioiden toimintaan ja hallintotapaan. Suurimpia liiketoiminnan esteitä Unkarissa ovat sääntely- ja verotusympäristön toistuvat muutokset, sidosryhmien vähäinen osallistuminen ja näyttöön perustuvan päätöksenteon puuttuminen. Palvelualoilla sääntelyesteet rajoittavat markkinadynamiikkaa ja haittaavat investointeja. Rajoittava sääntely muun muassa vähittäiskaupan alalla vähentää kilpailua palvelualoilla ja heikentää liiketoimintailmastoa.
- (10) Verojen suhde BKT:hen on Unkarissa edelleen selvästi suurempi kuin muissa vastaavissa alueen maissa, ja verojärjestelmään liittyy edelleen haasteita. Hallitus on alentanut työnantajien sosiaaliturvamaksuja 5 prosenttiyksikköä vuonna 2017, ja se aikoo alentaa niitä vielä 2 prosenttiyksikköä vuonna 2018. Toimenpiteellä on

---

¹⁰ Nettomääräisillä julkisilla menoilla tarkoitetaan julkisia kokonaismenoja ilman korkomenoja, ilman unionin ohjelmista aiheutuvia menoja, jotka korvataan täysin unionin varoista saatavilla tuloilla, ja ilman ei-päätösperäisiä muutoksia työttömyysetuusmenoissa. Kansallisesti rahoitettu kiinteän pääoman bruttomuodostus jaetaan neljälle vuodelle. Päätösperäiset tulopuolen toimenpiteet ja lakisääteiset tulojen lisäykset otetaan huomioon. Meno- ja tulopuolen kertaluonteiset toimenpiteet kuittaavat toisensa.

kavennettu huomattavasti pienituloisten verokiilaa, mutta se on silti edelleen suuri. Tämä koskee erityisesti lapsettomia pienituloisia työntekijöitä, sillä heidän verokiilansa on yhä EU:n suurimpia. Verojärjestelmä on edelleen monimutkainen. Vaikka alakohtaisia veroja on alennettu vuodesta 2013 lähtien, ne hankaloittavat edelleen verojärjestelmää ja heikentävät sijoittajien luottamusta. Lisäksi eräillä alakohtaisilla veroilla on yhä hyvin vääristävä vaikutus. Verojärjestelmän monimutkaisuus ja epävarmuus sekä verosääntöjen noudattamisesta aiheutuvat suuret kustannukset ja hallinnollinen rasitus heikentävät edelleen sijoittajien luottamusta Unkarissa.

- (11) Instituutioiden toimintaan liittyvät puutteet heikentävät liiketoimintailmastoa ja vähentävät talouden kasvupotentiaalia. Viimeaikaisista parannuksista ja julkisia hankintoja koskevan lain tarkistamisesta huolimatta julkisten hankintojen läpinäkyvyyttä ja kilpailua ei ole juuri kyetty lisäämään eikä myönteisestä kehityksestä ole vielä saatu konkreettista näyttöä. Sähköistä hankintamenettelyä koskeva voimassa oleva strategia tarjoaa vankan perustan läpinäkyvyyden lisäämiselle. Sen täytäntöönpanoa ja sen vaikutuksia tehokkuuden ja läpinäkyvyyden lisäämiseen on kuitenkin seurattava. Korruptionriski on yhä suuri ja vaikuttaa haitallisesti liiketoimintailmastoos. Asian korjaamiseksi toteutetuissa toimenpiteissä on huomattavia aukkoja. Myös Unkarin sähköistä hankintamenettelyä koskevan strategian toteutus on viivästynyt. Tämä hidastaa sähköisen hankintamenettelyn käyttöönottoa Unkarissa ja estää saavuttamasta tavoitteeksi asetettua läpinäkyvyyden ja kilpailun lisäämistä.
- (12) Tilanne Unkarin palvelualoilla ja vähittäiskaupassa on yhä erityisen vaikea. Hallitus on kuluneen vuoden aikana edelleen puuttunut kilpailulle aiemmin avoimien markkinoiden toimintaan ja asettanut uusia, tiukempia vaatimuksia matkustajaliikennepalveluille, joita hoitavat riippumattomat liikennekeskukset. Unkarin hallitus ei ole toteuttanut mitään merkittäviä toimia lieventääkseen palvelualojen sääntelyä varsinkaan vähittäiskaupan, julkisten jätehuolto- ja oppikirjojen julkaisemisen ja jakelun tai mobiilimaksupalvelujen aloilla. Vähittäiskaupan alalta puuttuvat selkeät suuntaviivat, jotka koskevat lupien myöntämistä uusien, yli 400 m²:n kauppojen avaamiseksi. Tämä pahentaa osaltaan läpinäkyvyyden ja ennakoitavuuden puutetta alalla. Palvelualoja ja vähittäiskauppaa yhä vaivaavat sääntelyesteet rajoittavat markkinadynamiikkaa, estävät investointeja ja herättävät epävarmuutta sijoittajien ja varsinkin kansainvälisten sijoittajien keskuudessa.
- (13) Unkarin kilpailukyvyn ja potentiaalisen kasvun tukemiseksi keskipitkällä aikavälillä tarvitaan etenkin rakenneuudistuksia, joilla edistetään investointeja inhimilliseen pääomaan ja erityisesti koulutukseen ja terveydenhuoltoon, sekä jatkuvia toimenpiteitä työmarkkinoiden toiminnan parantamiseksi. Keskeistä on myös sosiaalisen oikeudenmukaisuuden lisääminen, jotta voidaan aikaansaada enemmän osallistavaa kasvua.
- (14) Perustaitojen hankkiminen on Unkarissa kansainvälisesti tarkasteltuna edelleen heikkoa. Koulutusjärjestelmiä vertailevan vuoden 2015 PISA-tutkimuksen mukaan tulokset olivat heikentyneet huomattavasti aiemmasta, ja oppilaiden sosioekonomisen taustan vaikutus koulutustuloksiin on EU:n suurimpia. Myös koulutustyyppillä on hyvin suuri vaikutus koulutustuloksiin. Luonnontieteellisten aineiden tuntimäärien vähentäminen ammattikouluissa vuodesta 2016 lähtien on todennäköisesti omiaan kasvattamaan unkarilaisoppilaiden osaamisvajetta luonnontieteiden alalla. Koulunkäynnin keskeyttäneiden osuus on pysynyt vakiona

viimeiset viisi vuotta, ja se on edelleen erityisen suuri romanien keskuudessa. Muita heikommassa asemassa olevat oppilaat jakautuvat kouluihin epätasaisesti, ja romanilapset sijoittuvat yhä useammin sellaisiin kouluihin ja luokkiin, joissa enemmistö oppilaista on romaneja. Unkari on käynnistänyt toimia, joilla tuetaan opettajien koulutusta, varhaiskasvatusta ja koulumenestyksen parantamista sekä torjutaan koulunkäynnin keskeyttämistä romanioppilaiden keskuudessa. Eriytymisen vähentämiseksi tarvitaan kuitenkin kattavia toimenpiteitä, jotka koskevat koko koulutusjärjestelmää. Korkeasti koulutetun työvoiman kysyntä kasvaa jatkuvasti, mutta kysyntään ei pystytä vastaamaan, sillä korkeakoulutukseen ei hae riittävästi nuoria eikä tarpeeksi moni opiskelija suorita korkeakoulutusta loppuun. Korkeakoulutusta koskevan lain muutos, joka hyväksyttiin vuonna 2017, saattaa heikentää tilannetta entisestään.

- (15) Työmarkkinat ovat kehittyneet suotuisasti viime vuosina, ja työttömyys on vähentynyt kriisiä edeltävälle tasolle. Työllisyys on ollut historiallisen korkealla tasolla yksityisen sektorin työpaikkojen luomisen ja julkisen työllistämishojelman ansiosta. Ohjelma, johon osallistuu yli 200 000 henkilöä, on edelleen merkittävin aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimenpide Unkarissa. Viime vuosina on hyväksytty useita toimenpiteitä, joilla pyritään helpottamaan siirtymistä työllistämishojelmasta tavallisille työmarkkinoille. Työllistämishojelma ei kuitenkaan ole vielä riittävän kohdennettu, ja sen teho osallistujien auttamisessa avoimille työmarkkinoille on edelleen vähäinen. Samaan aikaan työvoimapula kasvaa eräillä aloilla. Muita aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimenpiteitä vahvistetaan parhaillaan, osittain EU:n rahoituksen turvin. Tarvitaan kuitenkin lisätoimia, joilla helpotetaan siirtymistä tavallisille työmarkkinoille. Työttömien profiloitijärjestelmä on jo käytössä, mutta sen vaikuttavuutta olisi vielä parannettava. Sukupuolten välinen työllisysero on kasvanut viime vuosina, ja äitiyden vaikutus naisten työllisyyteen on EU:n suurimpia. Työvoimaosuuteen vaikuttavat suhteellisen heikot terveystulokset ja terveydenhuollon epätasapuolinen saatavuus. Työmarkkinaosapuolet osallistuvat toimintapolitiikkojen laatimiseen vain vähäisessä määrin.
- (16) Eräät köyhyden indikaattorit ovat laskeneet takaisin kriisiä edeltävälle tasolle mutta ovat edelleen EU:n keskiarvon yläpuolella. Vaikka köyhyys on vähenemässä lasten ja romanien keskuudessa, se on kuitenkin edelleen suurta. Merkittävä osa työssä käyvistä romaneista on työllistynyt julkisen työllistämishojelman puitteissa. Vain osa romaneista on onnistunut pääsemään avoimille työmarkkinoille.
- (17) Sosiaaliavustukset ja työttömyysetuudet ovat riittämättömiä, ja niiden kattavuus on puutteellinen. Työttömyysetuuksia maksetaan vain kolmen kuukauden ajan, mikä on edelleen EU:n lyhyin aika. Työnhakijoilla kuluu myös keskimäärin pidempi aika uuden työpaikan löytämiseen. Vuoden 2015 sosiaaliturvauudistuksessa yksinkertaistettiin etuusjärjestelmää. Tämä ei kuitenkaan näytä turvanneen yhdenmukaista ja riittävää vähimmäiselintasoja niille, jotka tarvitsevat tukea. Kuntien hallinnoimien etuuskien myöntämiskriteereissä ja etuuskien määrissä on paljon harkinnanvaraa, mikä lisää epävarmuutta edunsaajien kannalta. Vähimmäistulotuki on edelleen jäädytetty alhaiselle tasolle, mutta viranomaiset suunnittelevat nostavansa kohdennettujen rahaetuuskien tasoa vähitellen tulevina vuosina. Kolmea tällaista etuutta korotettiin hieman jo vuonna 2017. Kohdennetuilla lisätoimilla voitaisiin vähentää kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ryhmien, erityisesti lasten ja romanien, aineellista puutetta.

- (18) Komissio on eurooppalaisen ohjausjakson osana tehnyt kattavan analyysin Unkarin talouspolitiikasta ja julkaissut sen vuoden 2017 maaraportissa. Se on arvioinut myös lähentymisohjelman ja kansallisen uudistusohjelman sekä jatkotoimenpiteet, joita on toteutettu Unkarille viime vuosina annettujen suositusten noudattamiseksi. Se on ottanut huomioon niiden merkityksen Unkarin finanssipolitiikan sekä sosiaali- ja talouspolitiikan kestävyyskannalta mutta myös sen, ovatko ne EU:n sääntöjen ja ohjeiden mukaisia, koska unionin yleistä talouden ohjausta on tarpeen vahvistaa antamalla EU:n tason panos tuleviin kansallisiin päätöksiin.
- (19) Neuvosto on tutkinut lähentymisohjelman tämän arvioinnin perusteella, ja sen lausunto¹¹ ilmenee erityisesti jäljempänä esitettävästä suosituksesta 1,

SUOSITTAA, että Unkari toteuttaa vuosina 2017 ja 2018 toimia, joilla se

1. harjoittaa finanssipolitiikkaansa vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevän osion vaatimusten mukaisesti, mikä edellyttää huomattavia julkisen talouden sopeutustoimia vuonna 2018. Toimien toteuttamisen yhteydessä olisi otettava huomioon tavoite sellaisen finanssipolitiikan virityksen saavuttamisesta, joka edistää sekä talouden elpymisen vahvistumista että Unkarin julkisen talouden kestävyysvarmistamista;
2. saattaa loppuun pienituloisten verokiilan kaventamisen ja yksinkertaistaa verojen rakennetta erityisesti alentamalla niitä alakohtaisia veroja, joilla on suurin vääristävä vaikutus; lisää läpinäkyvyyttä ja kilpailua julkisissa hankinnoissa toteuttamalla kattavan ja tehokkaan sähköisen hankintajärjestelmän sekä lujittaa korruptiontorjuntakehystä; lisää sääntelyn ennakoitavuutta, läpinäkyvyyttä ja kilpailua erityisesti palveluilla ja varsinkin vähittäiskaupassa;
3. mukauttaa julkista työllistämishjelmaa siten, että se palvelee paremmin työmarkkinoilla vaikeimmin työllistyviä ja tarjoaa tosiasiallista tukea työnhakijoille edistääkseen siirtymistä työmarkkinoille muun muassa lujittamalla aktiivisen työmarkkinapolitiikan toimenpiteitä; toteuttaa toimia parantaakseen koulutustuloksia ja lisätäkseen muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, varsinkin romanien, osallistumista inklusiiviseen yleisopetukseen; parantaa sosiaaliavustusten riittävyyttä ja kattavuutta ja pidentää työttömyysetuuksien kestoja.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*

---

¹¹ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1466/97 9 artiklan 2 kohdan mukaisesti.